

אוניברסיטת בר-אילן
 החוג המשולב מדעי החברה
 "כלכלה פוליטית של המזה"ת"
 74-984-01
 ד"ר הלל פריש

**סמסטר ב'
 תאור הקורס**

על-פי צירלס עיסאווי מגדולי החוקרים של ההיסטוריה הכלכלית של המזה"ת, מצרים עמדה ב-1800 בנקודת זינוק כלכלי טובה יותר מאשר ביפן. היום התל"ג של יפן על פי יכולת הקניה גבוהים שישה מונים ממצרים. הסמינר ינסה לבחון בין השאר מדוע דרכה של מצרים לא צלחה. נבחן את התנאים האקולוגיים אשר שררו ערב העת החדשה, ההשפעה של האימפריאליזם והקולוניאליזם הניסיונות לתעש את האזור, מודלים של פיתוח ומדיניות הפיתוח של מדינות האזור המשתרע מפרס/איראן במזרח, טורקיה בצפון ומרוקו ממערב, נעסוק במתח בין קדמה כלכלית ורווחה וההמרה בין השקעות צבאיות ופיתוח כלכלי אזרחי כפי שמתחיים אלה השתקפו בהיסטוריה הכלכלית של האזור.

ביבליוגרפיה

מבוא

הנסיגה הכלכלית מהמאה - 12.

צ.י. הרשלג, מבוא להיסטוריה הכלכלית של המזרח התיכון בזמן החדש. ירושלים: קרית-ספר, תשכ"ה, עמ' 5-25.
330.956 הרש. מב (169122)

מומלץ:

Issawi, The Economic History, 1-33.
330.956 ECO (238068) בספריה לכלכלה

התעוררות כלכלית: מצרים תחת מוחמד עלי.

הרשלג, עמ' 78-100.
330.956 הרש. מב (169122)

מומלץ:

Owen and Pamuk, 3-9.
330.956 OWE h (401075) בספריה להיסטוריה

רפורמות וכלכלה באימפריה העות'מאנית

הרשלג, עמ' 26-41.
330.956 הרש. מב (169122)

Issawi, The Economic History, 34- 52.
330.956 ECO (238068) בספריה לכלכלה

השפעת המערב: קולוניאליזם ואימפריאליזם - קווים כלליים. מצריים ועיראק. המערב. טורקיה.

הרשלג, עמ' 41-51, 52-68, 114-120.
330.956 הרש. מב (169122)

בין מלחמות העולם ובין מצרים ותורכיה: הפולמוס על-אודות המדינה והבורגנות.

Robert Springborg, "The Arab Bourgeoisie: A Revisionist Interpretation," *Arab Studies Quarterly*, vol. 15, no. 1 (Winter, 1993): 13-39.
EJournal

עצמאות מדינית ומדיניות כלכלית - העידן האטאטיסטי.

גלבר, גד. כלכלת המזה"ת בעת החדשה. תל-אביב: משרד הבטחון, תש"ן, עמ' 180-194.
שמור מדעי המדינה לפי גיל. כל (139480)

העידן של ההפרטה.

לביא, ויקטור ואליעזר שפר. סינע חוץ והתפתחות כלכלית במזרח התיכון: מצרים, סוריה וירדן. תל-אביב: משרד הבטחון, תשנ"ה, עמ' 56-83.
שמור מדעי המדינה לפי לבי. סי (268717)

דמוגרפיה, פיתוח משאבי אנוש ופוליטיקה

גילבר, גד. "בין דמוגרפיה ופוליטיקה במדינות ערב," דמוגרפיה ופוליטיקה במדינות ערב", עמיד איילון וגד גילבר (עורכים) תל-אביב: מכון דוידסון ומכון דוידסון מאוחד, תשנ"ה, עמ' 11-29.
בספריה להיסטוריה 304.60953 דמו. זפ (269917)

הכלכלה הפוליטית של הנפט.

גלבר, גד. כלכלת המזה"ת בעת החדשה, עמ' 74-93.
שמור מדעי המדינה לפי גיל.כל (139480)

כלכלה וסחר אזורי ובין-לאומי.

Wilson, Rodney. *Economic Development in the Middle East*. Routledge, London, 1995, pp. 152-175.
אין

צבא, מלחמה ופיתוח כלכלי.

Richards, Alan and John Waterbury. *A Political Economy of the Middle East*. Boulder, Colo.: Westview, 1996, pp. 329-345.

מהדורה 1990 שמור מדעי המדינה לפי RIC (174925)

הכלכלה הפוליטית והשלום.

קנובסקי, אליהו. קרן השפע שבשלום - האומנם? רמת-גן: מכון בס"א, 1994.
שמור מדעי המדינה לפי קנו.קר (252455)

מקורות וספרים אחרים לעיון

Amuzegar, Jahangir. *Iran's Economy Under the Islamic Republic*. 1997.
330.955054 AMU u (418316)

Chaudhry, Kiren Aziz. *The Price of Wealth: Economics and Institutions in the Middle East*. Ithaca, NY: Cornell UP, 1997.
338.953 CHA p (418317)

Hansen, Bent. *Egypt and Turkey: The Political Economy of Poverty, Equality and Growth*. Oxford: Oxford University Press, 1991.
330.956 HAN e (215819)

Harik, Iliya. *Economic Policy Reform in Egypt*. Gainesville, FL: University Press of Florida, 1997.
338.962 HAR e (418319)

Issawi, Charles. *The Economic History of the Middle East*. Chicago: Chicago University Press, 1966.
330.956 ECO (238068) בספריה לכלכלה

Issawi, Charles. *The Middle East Economy: Decline and Recovery* Princeton: Markus Weiner, 1995.
אין

Kasaba, Resat. *The Ottoman Empire and the World Economy: The Nineteenth Century*. Albany, NY: SUNY Press, 1989.
330.9561 KAS o (418326)

Lawson, Fred. *Why Syria Goes to War?* Ithaca, NY: Cornell UP, 1996.
330.95691 LAW (418320)

Owen, Roger and Sevet Pamuk. *A History of Middle East Economies in the Twentieth Century*. London: I.B. Tauris, 1998.
330.956 OWE h (401075) בספריה להיסטוריה

Richards, Alan and John Waterbury. *A Political Economy of the Middle East*. Boulder, Colo.: Westview, 1996.
שמור מדעי המדינה לפי RIC (174925)